Cat.

وَمَنْ يَّتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهٗ

مصنفہ سید جہانشاہ صاحب مرحوم تخلص مجروح الہ آباد ریاست بہاول پور

بحر الفراق

یعنی

اپریل ۱۹۱۹ء مطابق رجب ۱۳۳۷ ہجری

کافیاں مجروح شاہ

بفرمائش حافظ شمس الدین منور الدین تاجران کتب ملتان شہر

شیخ محمد عثمان پبلشرز بکسیلرز فتح کدل سرینگر کشمیر

بسم اللہ الرحمن الرحیم

کتاب بحر الفراق از تصنیف سید العشاق زبدۃ الآفاق مولانا سید جہانشاہ صاحب تخلص مجروح متوطن الہ آباد لمہ ریاست بہاولپور

کافی نمبر ۱

سک ول ول دلدار وہاوے
کڈاں اوہی ڈس میاں کانگا
پندہ اڈانگا سانگ کٹ لگا
شالہ یار ہمیشہ جیویں
باجھ تساڈے جیواں کیویں
ہتھ سوہنے سوداگر ویچی
ہن ویکھو من موہن بیچی
گلو چہ گھت کر زلفدیاں داماں
شالا میرا سرو خراماں
تھل ماروے مورکھ جٹیاں
میں مجروح نوں آ بنھ پٹیاں

رات ڈیہاں آرام نہ آوے
میرا محرم یار رہا نگا
ساکدی نوں رب ڈھول ملاوے
بکپل میں تھوں پرے نہ تھیویں
توں بن جان جہان نہ بھاوے
مفت منٹھی دل آپے ویچی
مکھ وکھلا ون کان سنگاوے
کیتا عشق غلام غلاماں
قدم مبارک میں گھر پاوے
تیرے برہوں بہادر پھٹیاں
ڈکھاں سولاندی رات وہاوے

کافی نمبر ۲

سکھ جان محبت لایوسے
نواں نینھ لکا اسیں چھوٹیاں نوں
ہن پٹ پٹ سٹدیاں جوٹیاں نوں
ڈیہاں شام بھالیندیاں شام ہوئی
ہکو جیڈیاں وچ بدنام ہوئی

دل گل ڈورا ڈوکھ پایوسے
دل ڈیکر دلدیاں کھوٹیاں نوں
جڈوں دام زلف وچ آیوسے
راتیں نیناں نیندر حرام ہوئی
تیجھے شام دے نام گوایوسے

روٹھا ڈھول منیندا یار نہیں
ڈھولے باجھوں جیون کار نہیں
جینڈیہہ دا سانون نینہہ لگا
نہیں نینہہ لگا ہتھ شینہہ لگا

سانوں بھانوندا ہار سنگار نہیں
پر ہوس بار سہایو سے
اسیں شکر کیتا سانوں نینہہ لگا
مٹھی دل مجروح کر آیو سے

کافی نمبر ۳

پئے باجھوں ناجیساں ڑے
ہمیشہ پچھدیاں جو سسی
کوئی ڈینہہ وصلدا ہوسی
ہتھاں پیراں کنگن کڑیاں
اساں کرماں دیاں سڑیاں
اکیلی چھوڑ کے میتا
نہ دلبر چاک دل سیتا
پئی قسمت مٹھی پھٹڑی
جڈاں بدلی مہر وٹھڑی
تن مجروح وے قاتل
ہویا جیون بہوں مشکل

مٹھی مر خاک تھیساں ڑے
مٹھی ڈس کے تائیں روسی
سہاگن جگ سڈیساں ڑے
سیاں سیجاں تے ونجہ چڑھیاں
کروں کیں نال ریساں ڑے
گیا ونج دل پتھر کیتا
تتی روساں تے سیساں ڑے
پیار اسٹ گیا کھٹڑی
تڈاں رھٹڑی منیسان ڑے
مثالِ آہوئے بسمل
پیالہ مرگ پیسان ڑے

کافی نمبر ۴

وجہہ اللہ ڈسدیں اجہ وسے یارا

یار چہیندا چر جگ جلیندا
آ وڑ ویڑھے نور اکھیندا
رات اندھاری وقت کویلا
نینہہ تا ڈڑا شینہہ مریلا
توں سرسائیں میں تیری بندیاں

ہر دم ہوویں مان مہیندا
مکھ ویکھا رج رج وی یارا
کاہنہ کمیلا جنگل بیلہ
آیا تے گج وسے یارا
باجھہ تیڈی نہ آسری وندیاں

توڑیں گنڈیاں بہاویں منڈیاں
گل بہلیاندے لج وے یارا

ہاں بد عملی تے بدکاری
باجھوں یار تساڈے یاری

توں بن کون کریسہ کاری
عیب نمانیدی کج وی یارا

میں ڈوکھیاری اوگنہاری
دل مجروح بہوں آزاری

توں بن کون کرے ستاری
اوگن ویکھ نہ بھج وے یارا

کافی نمبر ۵

اجہ عید ہر گھر یار وی
آ مل مٹھا دلدار وی

دن عید یار بعید ہے
نہیں عید بلکہ وعید ہی

دوری دا درد شدید ہے
ساڑے عذاب النار ہی

پھل ہار پا کے سہیلیاں
سبھوں پھرن البیلیاں

ہیں مٹھڑی مٹیل کھیلیاں
نہیں بھاندا ہار سنگار وے

آیا مانگھ رت بہار دی
بلبل ہزار پوکار دی

ہیوں تانگھ گل رخسار دی
گل پھل ڈسیجن خار وے

راتیں دراز ڈوکھاں دیاں
کلھڑی پئی تڑپھاندیاں

تیڈی باندیاں ندیاں باندیاں
کڈیں آ میڈا سردار وے

سکھ ستیاں کنتاں نوالیاں
اساں ڈوکھیاں راتیں جالیاں

مجروح درداں گالیاں
دل ہک تے درد ہزار وے

کافی نمبر ۶

ہو سک بھول توں یار دی
دلدار دل آزار دی

سن حال یوسف ثانیاں
گئے حسن جوش جوانیاں

وانگوں زلیخا جانیاں
بیٹھیاں راہ نہار دی

رت آئی بہاگ سہاگ دی
سرخی تے کجل سہاگ دی

میں مٹھڑی رات ڈوہاگ دی
رو رو تے ڈھاہیں مار دی ۴

ہر آن جوش جنون ہے — ہر پل اندھار غبار ہے
سک یار دی رہندی خفی — نہ مست ویکھ ہوئی جھلی
حافظ خدا ناصر علیؑ — موسم چیتر بہار دی
ہر وقت دل پُر درد ہے — عاشق تیڈے بیمار دی

کافی نمبر ۷

آیا وچہ مصر دے او میڈا یوسف ثانی — کھلے لوک شہر دے ویکھو جان جہانی
کنعانے نوں مالک آندا — لوکاں لیکھے بردا باندا
پاڑ زلیخا پڑدے — ویکھے شکل شہانی
کیتی حسن دی عشق منادی — تنو مشتاق ہوئی شہزادی
جلوے جادو گر دے کیتی خلق دیوانی
بیع خرید دا کر گئے اولا — بڈھڑی دسے ہتھ ناقص بھولا
آہی خاطر دلبر دے موہی حسن جوانی
ماہی مکھ توں گنگھٹ چایا — دل مجروح نوں جادو لایا
مانگے ناز نظر دی کر گئے دلبر جانی

کافی نمبر ۸

ناظر تے منظور سنے — عشق دا نور ظہور سنے
لیلا زلف مسلسل کھولی — مجنوں جان سجنتوں گھولی
اوئے میاں مست تے مخمور سنے
یوسف کان زلیخا روئے — اجن یوسف جمیا نہ ہوئے
اوئے میاں ڈسدا عین حضور سنے
ہوئے ارنی عرض سنائے — حسن سجن کر ناز ڈکھائے
اوئے میاں جل گیا کوہ طور سنے

عشق انا الحق خود فرمایا	ہو کر لوک تماشے آیا

اوے میاں سولی اوتے منصوری

آیا عشق کھڑا کنڈھ کاتے	بن امام شہادت پاتے

اوے میاں ہو مجروح صبوری

کافی نمبر ۹

تیرے عشق اولڑے رولی	کر گہالی کملی بہولی
جینڈ ڈیکھ مٹھی میں جائی	گھتی عشق چکھائی دائی
کردیں محبت مائی	ڈتی ہجر فراقدی لولی
تپ تول تے سول سرہانے	ہینوں زہر ڈسیجن کھانے
بن یار نہ بھانون بہانے	تن ساڑیم چنڑی چولی
سٹ کلہڑی چھوڑ سدھانہ	ہے محرم یار پرانہ
بے رونق وقت وھانہ	جو لکھیا پایم جھولی
پھٹ دل مجروح داڈوکھدا	گیا ٹول مٹھی دے سکھدا
جڑ تیر لگا ہتھ مکھدا	ہئی یار پرم دی گولی

کافی نمبر ۱۰

درد فراق نبھاواں	ہا جھہ تیڈی ہی تڑپھاواں
ہار سنگار نہ بھانوندا	رو رو حال ونجانواں
کونجاں ڈیکھ قطاریاں	کونجھ دانگوں کرلانواں
عشق تیڈے چا کملی کیتا	سینگیاں مول نہ بھانواں
لکھ لکھ کانگاں دھاریاں	بیٹھی کانگ اڈاواں
ہیں مجروح تاں بناں	کیں در کوک سنانواں

کافی نمبر ۱۱

سک سولاں مار گذاری	واہ یار تاڈی یاری

جیں ڈینہ میں نیہڑا لاتا
جو لکھیا جھولی پاتا
دل شہر غریب نمانی
مکلا کر آکھہ سندھانی
ہک ستیاں دلبر دربر
ہیں مٹھڑی آہیں بھربھر
ماہی جھوکاں آن ادیرے
ہیوں زخم پیا وچہ زیرے

نینہہ شینہ صحیح کر جاتا
ڈو کھیاری اوگنہاری
ونجہ سینے سودھ وکانی
ہے عشقدی منزل باری
ہک نیہ وہاون دربر
مرولیاں دنداں ماری
میریاں اکھیاں ستے کردیرے
مجروح دی کر کائی کاری

کافی نمبر ۱۲

ڈہ مان بھریا مخمور پیا

جو طالب دیدار تیڈیدا
کوئی علیل جلیل سڈاوے
آکھے حرف انا الحق کیڑھا
مدت ہوئی مجروح تیڈی نوں

سو جبل بل کوہ طور تھیا
اکثر نامہ ور گیا
کون تھیوے منصور پیا
اجن نا منظور پیا

کافی نمبر ۱۳

ہر طرف دل کھسدا تیڈا ناز ماہیا

گھر ٹیموس زلیخا ماندی
یوسفدی مدواری صورت بئی بازار وکاندی

رات ڈیہاں تڑپھاندی
مدت ہا یعقوب ہوپرے ہسدا

بے نیاز ماہیا

سوہنا حسن حسین ڈکھایو
قیس مقید دام زلفدا چا غلام بنایو

لیلا نام دھرایو
نجد ڈہوں پیغام پچیندا اس آواز جرسدا

واقف راز ماہیا

واحد ذات ذوات بنایو

چا دھم دھام مچایو

آپے آکر طرف ذرا توں آن خدنگ چلایا　　نیڈ نیڈ ذات ذوات ہی تیری تیر کسیدل کسدا

تیر انداز ماہیا

بت خانے آرام کیتو ئے　　آزر ہوہ گدھوئے
وت علیل خلیل دلاندا آن کفیل کیتو ئی　　لا یحب الافلین پڑھکے مسئلہ وحدت ڈسدا

بندہ نواز ماہیا

توں سلطان بہادر غازی ای محمود لگانہ　　تیرے تیر ہنر پرورے ہویا جہان نشانہ
ہن پیا مجروح صحیح کرہ　　کیوں اساں تھوں نسدا

عین ریاز ماہیا

ریختہ نمبر ۱۴

تیریاں زلفاں زنجیراں سانوں ول گل پیاں

شوکت شان جان شاہی ودمیاں　　ہویا سی حال فقیراں اوہی گاہیں بن گیاں
عشق خلعت بھیجی ودمیاں　　چولا محض لویراں پوچھن دسیاں ڈہیاں
نینہہ تساڈی سوہاں کیتا ودمیاں　　کجھ پیڑاں کجھ بیراں کجھ وت سینگیاں سیاں
ہیر مجروح نوں رستا یادو یاں　　درد ہجر دیاں پیڑاں آکھل مینہا سائیاں

ریختہ نمبر ۱۵

یا ربا تیرے فضل کا امیدوار ہوں

عابد کوئی ساجد کوئی جاہد کوئی زاہد کوئی　　تیرے فضل کا منتظر میں گنہگار ہوں
ضایع گئی سب زندگی حاصل ہوئی شرمندگی　　افسوس محشر میں ترا شرمسار ہوں
مفتون ہوں مجنون ہوں محزون ہوں پر خون ہوں　　میں غنچہ پرداغ باغ لالہ زار ہوں
کڈیں عشقکی گھائل ہوں میں کڈیں حسنکی مائل ہوں میں　　مجروح کہتے ہیں مجھے سینہ فگار ہوں

ریختہ نمبر ۱۶

حسن ہووی یا غیر حسن سب عکس رخ رنگیں سجن کا　　سرو کو دیکھے زرد کو دیکھو ری بلبل غمگیں چمن کا
لالہ کا تھم دیکھو سینہ اونکو کس جانے دو کینہ　　کیسا ہوگا بھینہ بھینہ رخ دیکھو سیمیں سیمن کا

سورج چاند کی دیکھکے صورت یاد آتی من موہن مورت | کان میں بالا سکن کھوہرت گیسا رشتہ پروین ان
نیساں کی گنگھو۔ تو دیکھو موتیں کی بلور توڑ کے | ایک تماشا اور تو دیکھو اس نرگس غمگین نین کا
مجروح واحد مطلب ہے پھر کہا یہ شور شغب ہے | کہو تیرا یہ کیا غضب ہے آشفتہ شیریں دہن کا

ریختہ نمبر ۱۷

ماہی وستے اساڈی نیڑے | میرے جھگڑے آپ نبیڑے
خاک قدم اس پاک ڈھولیدی | کھول گھتاں سب گھیڑے
لوکاں نوں کجھ سمجھ نہ آوے | کوڑے کرن بکھیڑے
دل مجروح دی قید کتوئی | گھت زلف دے پیچ اویڑے

ریختہ نمبر ۱۸

تم سا دمساز ایسا ہو صاحب نیاز ایسا ہو | کیوں نہ ہوئیں محمود فدا جو ایاز ایسا ہو
ساجد ابرو کہو تیرا نام ہے سمرن کا فی | قبلہ دل ایسا ہووے درو نماز ایسا ہو
صف مژگاں کہو تیرا کیوں نہو جہاں مجروح | بے نیاز ایسا ہو لشکر تاز ایسا ہو

کافی نمبر ۱۹

مضمون کافی ہذا مطابق کافی جناب مستطاب معلی القاب کرامت انتساب سلطان العاشقین زبدۃ الکاملین الموصوف باوصاف رسول اللہ محو اصل بحور رموز اللہ برگزیدہ بارگاہ وحید حضرت خواجہ غلام فرید صاحب شاعر بےنظیر سجادہ نشین چاچڑاں دام اللہ حیاتہ،

لوبہ کھٹا یار دلیسندے | ہار سہایا مان تھیندے
سندھ کو چھڈ کے ماڑ نجاویں | جے جاویں دن تھوڑے لائیں
چر جگ جیویں نا ترساویں | اساں تساں سنگ جیندے
یار بیٹھا ونجھ روہی راوی | نہ کوئی آوے نہ کوئی جاوی
حال منھیندا کون سناوے | جو تھیندے پیا تھیندے
دل مجروح دا حال الکھائیں | مردی مردی مر ولیسا ہیں تو
وصل تیرے سہنا سائیں | جو جیندے سو پیا تھیندے

مدد کر یا رسول اللہ
الا یا شاہِ شاہا حق
حبیب اللہ حقانی
پیارو پاک پرور جو
شفیع ہے روز محشر جو
سکاں تہی سرور اساروں
سچ مجروح جوں دلہ

کرم کر یا حبیب اللہ
سچا سرور سبحانی
مدد کر یا رسول اللہ
شہنشاہ تخت افسر جو
مدد کر یا رسول اللہ
کڈہیں سک ساہ جی لاہوں
مدد کر یا رسول اللہ

تعریف سرکار نامدار سکندر شوکت ذوی الاقتدار سخی الزمان عادل جیں نوشیرواں حضور نواب صادق محمد خان صاحب والی ریاست بہاول پور دام اقبالہٗ وملکہٗ

کیا ان دنوں میں دورِ فلک خوش خرام ہے — ساقی بکام بادہ عشرت بسجام ہے
ہر کس بجائے خویش چو سلطان سکندر است — یہ قطعۂ ریاست دار السلام ہے
بیشوں میں گرگ سوتا چڑیو نکلے گھر میں باز — جیسا کہ پیل شیر بہم ہم قیام ہے
یہ رنگ ڈھنگ دیکھ کے میں نے بدل کہا — کیا باعث ہے تفریح ہر خاص و عام ہے
آہستہ میرے کان میں کہنے لگا سروش — نواب نامدار کا یہ انتظام ہے
نوشیرواں سے زاید انصاف و عدل میں — رستم ذہن ہے شیر فگن مستدام ہے
سردار ذی وقار ذوی الاقتدار ہے — حسب القدر ہر ایک کا مشفق تمام ہے
حامی دین شرع متین محمدی — خاصے جہاں خلیفہ خیر الانام ہے
عباسی و کریم ابن الکریم ہے — صادق محمد اسی دریا دل کا نام ہے
دین محمدی کہ ریاسات میں ہی آج — صادق محمد کی عجب دھوم دھام ہے
یارب یہ ملک مال یہ نواب جگ میں ہو — اس چرخ نیل فام کو جب تک قیام ہے
صبح و مسا بعیش و امن یہ مہ لقا — تا مہر و ماہ بکام ہی اور صبح و شام ہے
مجروح پہ دعا اسی پہ ہے عطا — اللہ پہ جنہ اسخن اختتام ہے

رباعی دعائیہ از جانب جناب عنایت مآب سید محمد اسماعیل شاہ صاحب صاحبزادہ کلاں حضرت مصنف صاحب علیہ الرحمۃ درباب منظوری کتاب بدرگاہ مجیب الدعوات عالیجاہ ذاتِ کبریا

بحر الفراق ز تصنیف زبدۃ الابرار	شعر و سخن چو گہر لعل مخزن الاسرار
یارب قبول بالطاف نامہ مجروح شاہ	اسمٰعیل عرض ساز و باد مدام چوں گلزار

ایضاً رباعی دعا جناب عنایت مآب سید محمد ابراہیم شاہ صاحب صاحبزادہ خورد جناب مصنف صاحب علیہ الرحمۃ

سخن مجروح کے ہیں لالے چمن کے	لگے ہیں داغ یہ سینہ میں ذقن کے
جو ابراہیم کی یہ التماس ہے	ہوویں اشعار روشن اس سجن کے

فراقی ابیات مجروح شاہ

الف آنو نہ ئی گل لانو نہ ئی نا سکا لو نہ ئی تیکوں رب دی سوہنہ
پیا روشن رخ دیکھلا نو نہ ئی تینوں سنبل یار نسب دی سوہنہ
ہیں لعل بدخشاں لب دی سوہنہ سینہ ذقن غبغب دی سوہنہ
مجروح کوں مار جیوا لو نہ ئی تیکوں اُمتی شاہ عرب دی سوہنہ
الف اکھیاں بیوس لگ رہیاں تیری گل ماہی لج لائیاندی
تجھ باجھ میڈا بیا ہور نہیں مینیاں باندیاں لتاں ساہنیاندی
سکا بابل حال نہ پچھیدا کوئی آکھیے گل پرائیاندی
مجروحا بھینیاں بہا لو دی تیسی قسم مینوں سر بہانیاندی
ت ترس نہیں ادسے سوہنے نوں ترسا ندیا نہوں سال ہوئے
گل پیچ پئے زلفاں کالیاندے چٹے دند انوا نگوں چٹے دال ہوئے
سیاں سوہی ماہی گل کنٹھ لاندی رو ندی نین میڈے گوہڑے لعل ہوئے

مجروح آ پھٹ وچھوڑے والا سانوں جھیڑن سخت محال ہوئے
ج جوڑ کے دست دعا منگاں شالہ کال نہ پووے بیلیاندا
ہیلے ویس پہراں وچہ گلیاں دے سُہنے یار باجھوں رنگ تیلیاندا
رنگ کنوں ابرنگ سیتی نا بھاوندا سنگ سہیلیاندا
مجروح آ جتھے یار نہیں چل ویکھے حال حویلیاندا
ج جھنڈ دے اوڑ ہر لک نہ چوری موہیاں تیڈی چوڑیاندی
اوسے لکن جہتن گنگھٹ دیوچہ گجھیاں ناز نہوریاندی
کیں در کوک سناواں توں بن تیڈی زوراں زوریاندی
مجروح آ چوراں ہور پئے مٹھیاں گنگیاں ڈوریاندی
ڈ درد تساڈیتوں گھولیاں میں شالہ درد تیرا تیری باندڑیوں
میں باندڑی گھول گھماندڑیوں ترساندڑیتے مہنے کہاندڑیوں
تجہ باجہ ڈھولا نیناں نیند نہیں رکھہ سوویاں سول سراندڑیوں
مجروح کوں جا مذبوح کرو گھتو ونڈیاں مفت وکاندڑیوں
ڈ دال میڈے احوال دائی سینہ گرم اتے دم سرد میڈا
اوسے گل رخسار کوں بھالدیاں اکھیں گوہڑیاں تی رنگ زرد میڈا
ڈگا تینہہ نہیں سکھ چین میکوں ہویا عقل فکر گم گرد میڈا
مجروح آ اوڈینہ کڈاں ہوسی آوسی یار ولیسی غم درد میڈا
ح حور نہیں منظور سانوں بھاوندا رشک بہشتیاندا
یعنی رمز شناخت محسن ڈھولا کجن میرے زشتیاں دا
اوہو مان بہریا متوالہ ماہی صاحب ناز سرشتیاں دا
مجروح آ ماہی گھر وچہ ملسی چھوڑ نہ دامن زشتیاں دا
ڈ داغ تساڈے عشق والا سانوں کالڑہ کالڑہ مس وانگوں
تیڈے شہد لباں کیتے سک رہی دل اٹک رہی مگس وانگوں

اوسے دردوں یار پکاں دیاں فریاد فغاں جرس وانگوں
مجروحا نہنا یار ملے میڈی ہک ہک گھڑی برس وانگوں

ڈ دل میرے میرے وس نہیں میڈیاں دلدار جانے
اُسی ظالم اتے مظلوم باجہوں بیا کون کسیدی سار جانے
رت روندیاں تا ہنگی تارہوئی ستاریاں بیں کلتار جانے
مجروحا جانے روہاں والا اتے خواجہ پیر مہار جانے

ز زلف تیڈی لئے جان میڈی ہوسی داد کناں برباد ہوگئی
سچ صید زلفدی قید جو ہے وچہ جعد کناں برباد ہوگئی
شب روز کراں فریاد قبول افتاد کناں برباد ہوگئی
مجروح دی گال وصال والی ہے یاد کناں برباد ہوگئی

س سوہنو کنگناں والیاں تینوں لکھ ہزار دوہاں نی
اللہ جیونے لکھیں ہتھونے کہیاں صورتاں سوہیاں جاہانی
تیڈی دشمنانڈے منہ چہا یا نی تیڈی ہردم رد بلایاں نی
مجروح کوں لنبیاں لائیاں نی کہیاں ہتیاں تتیاں لایاں نی

س سوہنیاں ساویاں ہوہ لیاں میری ہور ساری وہج بج گئی
سینے سوز دی ساز دی تار آئی ہتھ لایا ماہی تے وج پئی
نینہ لاوندی جان جلاونی دی مرجاونڈی گل اج پئی
مجروحا برباں بہلیا نی پر بہلیا نڈے گل اج پئی

ص صوف گہتاں کناں نباں کناں صاف کراں آئینڑی نوں
نہیں حاجت کجھ صفائیدی جیکر یار لگے آئینڑی نوں
سب وہم دلی معدوم کراں اتے چُم لواں رخ بھنڑی نوں
مجروحا وصل وصول ہویا کیا سُجہو وین یقینڑی نوں

ش سارا سنگ سنگار یا نی ڈھولا صاحب سارہی سنگدائی

کیجو رنگ ۔ رنگ سیالیاں نی میڈا سوہنا سوہنے رنگ دائی
بڑے باہیاں لکھہ ہزار تصدق یار دی کالڑی ڈنگ دائی
مجروحا ہوراں نوں ہور گھنے میڈا یار کتے دل منگ دائی

س ساوڑا چھلڑا ہتھ میڈے اوتاں بھج پیا جا پے رنج دا ہا
جے جاندی میں او ہو کجدا ہا ہتھ لاؤن نال نہ بچید اہا
کیا پا نو نہ ہا اسے کچڑیوں اہتاں کہیں قرار نہ بچدا ہا
مجروحا کوڑا یار او ہے پر سچا یار تاں بچدا ہا

ص سبا حیں جاساں او ہتے جتھے تاں وعدہ ڈھول دا ای
نسی جاندی میں ڈھولا میکوں ویکھاں کہڑی تولا وڑی ٹلدا ای
سکدی جا کھلو ساں جتھے گھو گھاٹ جکاٹ ہندول دا ای
مجروحا ماہی آپ نہ گولے کون منٹھی کوں پہول دا ای

ط طعنڑے مار گے یار نہیں سن بہیں پیاری گجھد یاں
میڈا انیویں روز وہا نویں تاں میں اتنے دیوچہ رُجھد یاں
میڈے حال تے بہال محال ہوئی سب کجہ کجھڑی لجھد یاں
مجروحا احمد یار کوں آکھو لگیاں بہی کڈیں بجھد یاں

ظ ظالم عشق تساڈڑے دی دل ظلم کرے بیچاریاں تے
لگی آتش عشق اوڑیدی میری آئی جال انگاریاں تے
کرو رحم کرم رکھو قدم انہاں اکھیاں رو رو ہاریاں تے
مجروحا ماہی مہر کرے اسیں درد فراقدیاں ماریاں تے

غ عشقدی منزل دور نی سیو پیندے پہاڑاں پٹیاں دا
ساتھوں لکھیا مُول نہ مسدائی نہیں حرف بلانویاں پٹیاں دا
بھیڑی بے پرواہ دی پھٹیاں ہیں میرا پھٹ نہ لائق پٹیاں دا
مجروحا عشقدا گھایل ہودن کم نہ جٹیاں پٹیاں دا

ع غوطیاں غوطیاں مار پروتیاں مار پتنگ میرا
شبرنگیاں زلفاں ونگیاں مرڈنگیاں مار سلنگ میرا
تیرے نینہ نسور سے شینہ کیتا اج ڈینہ شکار پلنگ میرا
مجروح تیرا اندلوح نہ لیکہ روح وسار کرنگ میرا

ک کون ہووے تغییر کرے جیڑا حرف لکھیا تقدیر دائی
جیویں لکھیا تیویں ہوونائی نہیں کم کسے تدبیر دائی
تھڑ گیاں پھڑ کیاں چھٹدا ناہیں کلف زلف زنجیر دائی
مجروحا رب رسول دائی مینوں آسرا کامل پیر دائی

لا لگیاں دیوچہ ٹھگیا نیں جو جاناں تاں نینہ نہ لاواں ہا ئیں
ایہہ نین میڈے میڈے وس ہوون کیوں رووانتے جگ ہساواں ہا ئیں
انہاں ڈوکہاں سولاں وچ جیون تہیں تتی جاندی تاموں جانواں ہا ئیں
مجروحا عین وصال ہووے ایہے روندی نین روہانواں ہا ئیں

م ماہ تے شاہ جمال دائی پریار وے نال محال لسی
اوہیں خط لسی اوہیں خال لسی اوہیں ونگرے ونگہ وال لسی
اوہیں ابرو قوس مثال لسی اوہیں نرگس جادو فال لسی
سوہنا یار تاں ہمیشال ہوہا مجروح دی بہال لسی

م مٹھیا وے متوار یاوے تیرے ناز نگاہاندی مٹھیاں ہئیں
پاویں جہات تاں ساریرات پیا بہربہات بہربسیاں مٹھیاں ہئیں
آکھہ گیوں ول آیوں ناہیں بس بس سوہنا تیتھوں رٹھیاں ہئیں
مجروح تے حال تے بہال کڈیں تیرے برہوں کٹھیاں ہئیں

م مٹھا مٹھا کر تھک رہی بیٹھی تلخیاں ترشیاں چکھہ دیاں
ڈوکھہ بٹھی سکھہ نیناں نے چھم چھم اکھیں اوتے رکھہ دیاں
گل پیٹی دی لچ کیویں پالدائی آپے کامل پیر پرکھہ دیاں

مجروح باہر گئیں نسی اندر بیٹھی لکھدیاں
ق والیاں والے ناز بھرے اونہاں والانتوں والیاں دور کرو
یا تاں چٹیاں والیاں توں ایہے کالیاں کالیاں دور کرو
یا تاں مست نگاہاں والیاں گوسڑیا لعلیاں دور کرو
یا مجروح وسے کولہہ ہو و یا تاں نازدیاں چالیاں دور کرو
ق والیاں والیاں مست موالیاں کہلن کہیڈن جھومریاں
سنبل جعد سمن رخسارے سہندیاں سوڈ ہیاں سومریاں
منگتیاں مشتاق ہویاں سن ویکھ نیناندیاں ٹھومریاں
مجروحا جند قربان کیچے جتھہ ڈہولن کہیڈن جھومریاں
و ونجہ کہوسے سانورے کوں اتے روزمائے صبوح کرے
یعنی وہ یاقوت درخشاں روح میڈا مفروح کرے
یا تاں جھک کے تیغ تکھی چل ایہہ تن چا مذبوح کرے
لتیں جہلواسے سانورے کوں ساکوں ولول نہ مجروح کرے
ق ویکھ سکھی مکھہ یار والا کنبیاں زلفاں کولیاں نی
ایہے کولیاں کولیاں مار وانگوں سیمین غدار ڈی جہولیاں نی
تیریاں بیایاں نے چاچوڑ کیتا منصور والاندیاں سولیاں نی
مجروحا بیشک سولیاں نی پر موتی دلاں معقولیاں نی
و ویکھہ سکھی مکھہ یار والا کیا مٹھڑا مٹھڑا مصری ئی
ویکھاں مٹھڑا ڈہولن مصری کہناں حضرت یوسف مصری
صورت یار دی ڈٹھیاں میں توں مورت غیر دی مصری
مجروحا کیکر جیب چھپے ایہا گل تاں ڈاڈھی نری
ھ ہک سینھڑا پاندھیاںلے جاو نی کجھ یار نہیں
اکھیں مذ ہوئی مرچکیاں میں کجھ جند نہیں بیا مار نہیں

اسیں عشق دی بازی توں رج رہے بس بس سوہنا ساڈا یکار نہیں
مجروحا یار وسار بیٹھا اساں ہور کیندے یار نہیں
ی یار دا ویڑھا دور نہیں پر لوکاں کولوں ہیں ٹکدیاں
ظاہر ویکھو تاں ہیں چنگی بہلی بہت اندر کاتیاں رکدیاں
تتی بحر کنارے وسدیاں اتے تسیاں بیٹھی سکدیاں
مجروحا عار کوں مار پوے سوہنے یار توں ناحق چکدیاں

بیت مصنف

میم مدت ہوئی ماہی نہیں ہار سنگار وسار بیٹھی
سیاں سوہے پاکر کنہ رچھائی میں تتی غمخوار بیٹھی
اکھیاں رج نمانیاں نیر وہائی جھل غماں نوچہ تار بیٹھی
شائق یار نہ کیتا یاد تتی کوں موں جھہ کنوں بیمار بیٹھی

بیت الائی

مولود شریف ایضاً

فرمان تیرا دو جہاں پر یا محمد مصطفےٰ
معراج تیرا لامکاں پر یا محمد مصطفےٰ

آیا وحی جبرئیل در پر کر دیا حاضر براق
کُلّہم ملک صف باندھکر کرتے ادب سے کہہ سلام
اجلاس تم نے جا کیا عرش بریں پہ ای نبی
تم جا ملے اُس جسم سی رب کبریا کو با ادب
لولاک کا سر تاج رکھکر بادشاہ تم بنگئے
اُمت کو دوزخ سے نہیں کچھ خوف ہے تکیہ تیرا
کرسی ملے رب سے تجھے میزان پر روز حشر
نوری تجلّے کبریا کا تجھ میں آ جلوہ گیا
محشر میں ساقی حوض کوثر پر تو ہی ہو گا ضرور
شائق تیری فرقت سی دل افگار ہے گنگھٹ اٹھا

تشریف لیگئے آسماں پر یا محمد مصطفےٰ
تعریف ہی اُنکی زباں پر یا محمد مصطفےٰ
ہیبت تیری تھی عرشیاں پر یا محمد مصطفےٰ
رب منتظر تیرا وہاں پر یا محمد مصطفےٰ
ارشاد تیرا مرسلاں پر یا محمد مصطفےٰ
یہ حرف ہی ہر دم دہا نیر یا محمد مصطفےٰ
ہو گا کرم تیرا بدا نیر یا محمد مصطفےٰ
ہر کوئی ہوا شور و فغا نیر یا محمد مصطفےٰ
رحمت کرو گے تشنگا نیر یا محمد مصطفےٰ
مرہم رکھو دل خستگا نیر یا محمد مصطفےٰ

رباعی شائق در اختراع سال تالیف کتاب بحر الفراق

بحر الفراق ز تصنیف سید العشاق
شعر است لعل بدخشاں تحفہ مشتاق

شائق خیال بتاریخ سال آنہم کرد
گفتا سروش چہ پر سوز پر درد بحر الفراق

ابیات ڈھولا مصنفہ میاں غلام حسن صاحب تاجر کتب الہ آباد

الف آہیاں ڈھولا جلد نال کرمٹے
ڈیوو آن تجلے ٹالو درد ولم وے

ب بہال اسانول ڈھولا کدیں نال جہر وے
ڈیکھاں نور تجلے وانگوں شمس قمر دے

ت تار غمانوچہ ڈھولا ہوش گوایا
ڈیوو آن نظارہ قیوم بخت سوایا

ث ثابت تینوں ڈھولا عشق ازل دے
کیتو آن ہویدا ایویں لبس بشر دا

ج جھوک بنایو ڈھولا وچہ عرب وے
توڑیں لک چھپ بہندیں الہی راز نہ چھپدے

ح حال اساہتوں ڈھولا مول نہ پچھدا
لگا درد فراق سوہنے یار نہ ملدا

خ خواب وچالے ڈھولا مول نہ آندا
میڈیاں ہا سکن اکھیاں کیتا درد انہیں ماندا

د درد اندر دا ڈھولا ولول چکے
کڈاں ملسو سوہناں ساڈی دلڑی سکی

ذ ذات محمد ڈھولا نور الٰہی
کڈیں اوسم سوہنا ل ڈیندا درد نہ ساہی

ر راندڑیاں ڈھولا درد ستائے
میڈیاں سکدیاں اکھیاں جانی میں گھر آوے

ز زلف تساڈی ڈھولا مار سلنگے
سانوں ولول ڈنگی کیتس ڈاڈھا تنگے

س سرت نہ رہی ڈھولا رنگ ملالی
کہڑی واٹیں بہالاں ڈیوی یار ڈیکھالی

ش شوق تیڈا ڈھولا آدم شام سحر کوں
تیرے نین گلابی مارن تیر جگر کوں

ص صدقے جاندی ڈھولا خلقت ساری
تیری زلف سیاہ توں کردی جان نثاری

ض ضرب برہدی ڈھولا سخت لگایو
یاواں پھیر حیاتی جیکر مکھ دکھالو

ط طلب تساڈی ڈھولا بلبل رہندی
تیرے بار ہجر وے دلڑی مولنہ سہندی

ظ ظاہر ہویا ڈھولا نور زبانے
ویکھاں شہر مدینہ کراں عرض زبانے

ع عکس تیرے توں ڈھولا رقص کرانمیں
مارے لوک تمامی ناہیں بس کرانمیں

غ غرض ایہا ڈھولا ڈیوو آب وصالی
ماریا درد فراقاں تھیا حال ملالی

ف فکر کیا ڈھولا رہیا ہوش نہ کائی
باجھوں یار تساڈے ڈیسم سنج سبوئی

ق قسم خدا دی ڈھولا یار سنڈا اوے
ک کرم کرو ڈھولا حسن یار پکارے
گ گزر گئی ڈھولا سانوں لیل نہارے
ل لک لک بہندیں ڈھولا اچیاں جائیں
م مکھ تساڈا ڈھولا آب حیاتی
ن نین تساڈے ڈھولا جادو لایا
و ویکھ حسنڈ ہوں ڈھولا چاکے پڑدا
ھ ہر دم ڈھولا تیکوں یاد کراں ہیں
لا لک نہ ڈھولا تیکے ناز مسایا
ی یوسف سندا ڈھولا آیا مصر مدینے

رہاں مولنہ ہتھلیں ھیواں وچہ کلاتے
آئی جان لباں پر سنو یار توا نزے
حسن تانگھ پنل دی بیٹھیں رات گذارے
کہڑی تکھڑیاں تینوں یاویں جہات کدہ ہیں
تہڈ یدام زلف وچہ ساری خلقت پہاتی
تھیاں کملی گھالی سارا شرم ونجایا
آیا عشق اوہوں کوں ول ول آہیں بھردا
حسن نال فغان دی بہتری حال بہرائیں
ملیں لا کر سینے سانوں موہنجھہ مونجھایا
یا کر تاج لولاکی بیٹھا تخت نگینے

دوھڑہائی فراقی مصنفہ میاں غلام حسن صاحب شہر الہ آباد

الف اسم ماہیدا کافی مینوں وسر گیاں سبہ تانگاں
مکھ سوہنے دا قبلہ کعبہ عشق ڈتیاں کن بانگاں
دور کنوں کہڑ سیس نواواں زلف ڈنگے چوں ناگاں
آکھ حسن ماہی اکھیاں وسدا کیں ول لکھاں کانگاں
ب بٹھ پایا یہ جیون ساڈا ورکے صوم صلوٰتے
روزہ حج زکوٰۃ نہ ہوئے عجب وفائے باتے
خلق ہوئی سب نال خوشی دے یک میں غماندی واتے
غلام حسن سٹ شور و فغاں رکھہ یار سوہنے دی تاتے
ت ترس نہ آیو ماہی ساڈیاں اکھیاں نیر دہائے
توں بیپرواہ دی پھیاں ہیں ونجہ وہاں ڈیواں کس جائے
مینوں خانہ کعبہ توں ڈسیندا نہیں حاجت حج عمرائے
غلام حسن بیواہی کوں کوئی گالہہ وصال سنائے

ث ثابت حسن کمال سوہنے دا آیا گنگھٹ اولے
سکدیکوں رب دوست ملاوے ہاں تھیا جل کولے
مرن ہویا نزدیک اسانوں کوئی تار فراقدی چولے
غلام حسن مشتاق ماہیدا جند جان سجن توں گھولے

ج جال ہوئی نت نال غماندی بیٹھی رو رو نیر وہانواں
قسمت پئی اولڑی پٹھڑی سُن سوہنا یار سناواں
مجروح کوں دل مجروح کیتو ڈس وارعل کیکن لاواں
غلام حسن گھر سنج ڈسیندا یار بناں کِن جاواں

ح حور نہیں مینوں منظور ہیں عاشق مست ہوئی دلبردی
بہشت کراں قربان سجن توں خواہش ہے ہک دلبردی
گھمر گھیر پریم وچہ گھریم باندھہ ہویم وردِ دلبردی
غلام حسن سر جہول فنا ہے ہاں پروردی دلبردی

خ خواب نہ توں بن آندوں ہی دل تانگھ پئی ول تانگھے
نین وکھاکے گنگھٹ پایو ہجے دل وچہ سانگے
سب عقل فہم معدوم ہویا جڈاں عشق سنائی بانگے
غلام حسن سر چایم اوکھے عشقدے پندھ اڑانگے

د درد اندوہ ڈہو لندا گر گیا پارے پارے دلڑی
ہاں لہو لویراں ہویا جڈاں ماہی گل نہ لدھڑی
کہادن ہیون مول نہ بہاوے وسر گئی سب گلڑی
غلام حسن کر صبر صبوری متاں شاد تھیوی دل کلھڑی

ذ ذات محمد نور اکھے آیا وچہ خلق دے
ونجہ معراج محبت پہنتا تھئے عاشق ملک فلکدے
حور، جہلکہ، نیر، بلکدے

غلام ہویا جگسارا ماہی شعلے نور جبین جھلکدے
ژ ساروں روا اکھیاں ییتاں جانی لایو سانگ جگردی
گئی سُرخی لعل لباندی اساہتوں وسری دہار گجلدی
ہار سنگار ونجایم سوہنا تانگھ لگی پل پل دی
غلام صباح کوں آکہہ سویلے آخبر ڈیوی سانولدی
ذ زلف سجندی کھل پئی جا قید کیتیس وچہ مارے
رخسار ماہی والا مِع ہویا جیویں چن سورج تارے
والیاں رُمجھم لانون کھڑیاں سے جلبید سے لسکارے
غلام حسن وی دلڑیکوں جا کیتس پارسے پارسے
س سے عرض کریندی تھکیاں انجن عشق تیریدی پھٹیاں
آ بندھ مہرویاں پٹیاں جانی ہجر فراقدی کٹھیاں
ڈو کھیں ہار دُرِ رنجانی توں سب سنگیاں سیان نٹھیاں
غلام اوتے جا کرم کروہن اکھیں وصل وصالدیاں بھکیاں
ش شرابے عشق مَے نوشم بیا ساقی بیا ساقی
وصالے خود وہی مارا ہمساں کافی ہمساں کافی
زنور احد شُد احمدؐ بہ فرقش تاج لولاکی
حسن شد بردہ احمدؐ ز اول روز میثاقی
ض صاف سوہنا مکھ یار ڈٹھا ہیں ہوگئی ہوبین جانی
ضیف زلفدی قید کنوں سیئے پیچ پھٹی دل گل جانی
غلام حسن ہن کرنا دوری آ پیا زل وس جانی
ض ضرب ماری دلبر حب والی تتی دل اُتے ونجہ داغ پیا
اہیں داغ کوں ولول دو ہوری ہتھوں اگے کنوں اودھ گیا
اہیں داغ پیا گل لالہ تے اوہو عشق اندر مشہور تھیا

آ کہہ غلام حسن کیویں داغ وسنجھو ایہو داغ تاں سوہنے آپ کیا
ط طلب رہی اُس رانجھن دی جیندی تیز نگاہاں توں پٹیا میں
کھیڑے کرن بکھیڑے بہیڑے عشق کنوں نہیں ہٹیاں ہیں
جیندی چشم کیتا ہے زخمی بنساں ہتھوں اوندی ہن پٹیاں ہیں
غلام حسن کیویں ہٹاں عشق کنوں پیتیاں عشقدی جمدیں گھوٹیاں میں
ظ ظالم عشق تیاڈے توں ہیں جنگل بیلے وڑیاں
سکھ گیا سب لک اساں توں وسنجہ دیداں نال ماہیدے اڑیاں
میل کچیل پھراں دیوانی سینے سوز تھیا دل بریاں
غلام حسن دل بہال وی ساونول تیری تاز زلف وچہ جڑیاں
ع عرض کرانیں کِسنوں چاہے حال سبھو ہے گجھدا
زلف کلف دے پیچ پیوسے دل پیچ پیا بے جکھدا
برس برساون اکھیاں ڈو دکھہ ہویا سب سکھدا
غلام حسن دیدار تیریدا شائق مجروح ہو کر ڈوکھدا
غ غور کرہ غم دور کرو سینے سوز ہویا دل سکّے
حال فقیری صبر صبوری رت اکھیاں پئے چکّے
پیچہدی گھہدی بہمن جوسی دل دردا اندر ہتھی ہکّے
غلام حسن دا ہو توں عاشق دردلبر وسنجہ ٹِکّے
ف فالاں پاواں حال وسنجاواں سب وسریاں سرخی مانگہاں
جوڑ عروس عدندا ماہی سئے لکھہ لکھہ گھتلاں کانگاں
سوز اندر سے تار تواڑے راتڈ ہیاں ہن تا نگہاں
آ مل نال حسن حُسن دے دلبر سینے درد فراقدیاں ساڑگاں
ق قسمت کوں بہی رہواں ماہی ٹوہیاں رات گناں میں تارے
سڈیں سڈ نہ ڈتڑا جانی ترُٹے مندڑے تارے

عشق سوہنے دے جادو لایا گئے عیش آرام دی تارے
غلام حسن تہی جوگی جگ وچہ کر بن بجاون کارے

ک کرم کرو مٹھڑا یار ماہی کھل ہس کرو کئی بات جانی
تڑف تڑف تڑپھاندیاں نوں گذر گئے کئی سال جانی
گل گلزار ڈسیجن خار سبھو دل شاد کرو کہیں آن جانی
غلام حسن سک مار مونجھایا ہو رین سیاہ پاؤ جھات جانی

گ گذر گئی ہے مُدگھنیری لگی تانگھ ساٖنوں لدی سانگے
سیج پہلاندی تھئی کمانی ہن عشق دی او ہی لانگھے
خویش قبیلے مُول نہ بھاون اللہ پھیر کرے دل سانگے
غلام حسن دل کرنہ مونجھاں متاں بھیجے قاصد کانگے

ل لوک وی آکھے یوسف سوہنا ہے جلوہ یار میرا سبحانی
کل مرسل کرن نیازاں اعلےٰ شان علے الانسانی
نام رکھایس احمد سوہنا ظاہر کیتس راز نہانی
غلام امت کوں لیکر وڑسی جنت فیض رسانی

م مکہ توں گنگھٹ لاہ کر آیا موہ لئیس جگ سارا
دل چھل نال ولئیں توں کہیندا الگھت قید دا گارا
ڈے دیدار کرانمیں سجدہ پڑھ الحمد خدارا
غلام حسن تہی خاکی جگ وچہ جڈاں ملسی یار پیارا

ن نام تیرے وچہ ماہی جڈوں صفت پڑھیم وچہ لونے
عشق ماہی چم چاتیم اکھیاں دل یاد آئی یا سینے
خم کراں بیان کیا سوہنا ہویم مثل جنونے
غلام آہم توں ماہیدا ائیں اگے کن فیکونے

و وس نہیں کجھ میرے ماہی ہن کسنوں حال سناواں

غم درد اندر سے پور پوون سوہنا یار بکل وچ پاواں
یار ملے ہکوار میکوں میں چولے انگ نہ پاواں
غلام حسن کر زاری ہر دم متاں یار رانجھن کوں پاواں

ھ ہور خیال نہ آوندا سوہنا بن یار پُنلدے
اکھ گیا دل ماہیں تے یادر کھاں سانولدے
حیران پھراں اوداسی ہیں وچہ جنگلاں ماروتہلدے
غلام کرے فریاد ہمیشہ دل تے پیچ پیے سے ولدے

ی یار یدا حق تروڑ نہ جانی آوس اساڈے نیڑے
گنگھٹ کہول ڈیکھاہن مکھڑا ستنار تے جھگڑے جھیڑے
داغ بیترار کھہ دل تے بیٹھی سنگیاں ساتھ نکھیڑے
غلام عاشق نال معشوقاندے وبنجہ داد فریاد نبیڑے

رباعی مصنفہ الہ داد طالبعلم الہٰ آباد

خداوندا توئی علام اعلےٰ · بدانی تو علت حال ما را
ز الطاف خودت علمم عطا کن · کند این عرض اللہ داد دربا

تمت

اطلاع ضروری

کتب خانہ حافظ شمس الدین منور الدین حمید الدین صاحبان تاجران کتب اندرون بوہڑ دروازہ ملتان شہر سے ہر قسم کی کتابیں مثلاً عربی فارسی۔اردو۔سرکاری۔گورمکھی۔شاستری ومرثیہ جات بزبان ملتانی بذریعہ ویلیو پی ایبل طلب کرنے پر برعایت ملسکتی ہیں۔ایک دفعہ ضرور تجربہ کریں۔